

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Запольського Дениса Євгеновича на тему «Адміністративно-правове забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

20 січня 2025 року

Актуальність теми дослідження. Тема дослідження Запольського Дениса Євгеновича є актуальною для здійснення наукового дослідження, виходячи з ряду факторів. Перш за все Україна стикається з екологічними викликами, такими як забруднення повітря, води та ґрунтів, що має значний вплив на здоров'я людей. Саме тому у контексті євроінтеграційних прагнень України конвергенція норм права ЄС та українського законодавства набуває особливої ваги. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля потребує належного адміністративно-правового забезпечення для його повноцінної реалізації. Відтак дослідження цієї теми може значно сприяти вдосконаленню здійснення публічного адміністрування у сфері охорони довкілля. Крім цього збройна агресія РФ проти України створює додаткові екологічні ризики, що потребує нових підходів до адміністративно-правового регулювання. Дослідження цієї проблематики сприяє вдосконаленню практики застосування екологічного законодавства.

Також слід розуміти, що Україна є стороною багатьох міжнародних договорів у сфері охорони довкілля, які безпосередньо вимагають вдосконалення національного законодавства, а також адміністративних процедур та контролю для забезпечення сталого розвитку.

Зрештою сучасна нормативно-правова база не завжди дозволяє ефективно реалізовувати механізми захисту права на безпечне для життя і здоров'я довкілля. У цьому розрізі проблеми стосуються як недостатньої деталізації

законодавства, так і слабкої імплементації відповідних норм органами державної влади та місцевого самоврядування.

Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є самостійною науковою працею, що містить власні ідеї та розробки автора, які сприяли досягненню поставлених завдань. Ідеї та концепції інших авторів, використані в дисертації, мають відповідні посилання.

Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість наукових висновків та рекомендацій обумовлена логічністю подання матеріалу праці, послідовністю виконання поставлених завдань та апробацією результатів, а також висновками до кожного розділу та загальними висновками дисертації. Достовірність отриманих висновків підкріплена застосуванням теоретичних та емпіричних методів, порівняльно-правового способів дослідження. Використання широкого спектру методологічних інструментів дозволило всебічно проаналізувати проблематику та сформулювати обґрунтовані висновки.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, полягає в тому, що ця дисертація є однією із перших в науці адміністративного права України комплексних наукових праць, в котрій досліджено проблематику адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні. До найбільш значущих положень та висновків, які було запропоновано здобувачем та які відзначаються науковою новизною та мають вагомое теоретичне й практичне значення, належать наступні:

вперше:

- дано характеристику змісту поняття «адміністративно-правове забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні» як систему норм, принципів та методів адміністративного права, уповноважених суб'єктів і їх діяльність, котрі спрямовані на здійснення забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні;

- обґрунтовано, що система адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні – це є внутрішньо взаємоузгоджена сукупність норм, принципів та методів адміністративного права, уповноважених суб'єктів і їх діяльність, котрі спрямовані на здійснення забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні;

- визначено елементи системи адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні: нормативну систему та й інституційну систему адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні;

удосконалено:

- визначення поняття «основні напрямки адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні в умовах воєнного стану» як основні специфічні сфери практичної діяльності уповноважених суб'єктів з метою здійснення належного адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні в умовах воєнного стану;

- вчення про діяльність прокуратури у сфері адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні, зокрема, встановлено, що важливим етапом у розвитку діяльності прокуратури у цій сфері стало утворення Спеціалізованої екологічної прокуратури;

- учення про елементи адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні, зокрема, встановлено, що основним елементом її є система адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні, а її іншими елементами є екологічна мережа, оцінка впливу на довкілля, екологічна сертифікація, екологічний аудит та моніторинг довкілля;

набули подальшого розвитку:

- вчення щодо адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні в умовах воєнного стану, зокрема,

виокремлено наступні характерні риси адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні в умовах воєнного стану: недопущення вчинення злочинів проти довкілля України агресором, мінімізація та подолання наслідків таких злочинів у випадках їх вчинення, а також їх розслідування; боротьба з ядерним тероризмом РФ і недопущення виникнення радіаційних аварій в Україні; недопущення використання агресором заборонених видів зброї та боєприпасів в Україні, зокрема боєприпасів із білим фосфором та бомбардування фосфорними бомбами, а також подолання наслідків їх використання; міжнародне співробітництво у сфері захисту довкілля України від негативних наслідків війни;

- питання щодо розмінування території України, зокрема, обґрунтовано тезу, що підхід до розмінування нині має бути комплексним й інноваційним, оскільки рівень забруднення мінами і нерозірваними снарядами в Україні є надзвичайно високим, саме тому використання новітніх інноваційних технологій розмінування, які активно нині випробовують на теренах України, значно має прискорити моніторинг земель на деокупованих територіях й розмінування мінно забруднених ділянок.

Теоретичне та практичне значення роботи. Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що в ньому було систематизовано, доповнено, а також набули подальшого розвитку основні наукові положення, що стосуються адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні. Практичне значення отриманих результатів дисертації полягає в тому, що обґрунтовані в цьому дослідженні висновки та пропозиції можуть бути використані, зокрема, у:

- *правозастосовній діяльності* – для того, щоб вдосконалити діяльність Державної екологічної інспекції України та суб'єктів у сфері адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні;

- *правотворчій діяльності* – для подальшого удосконалення законодавства України з питань адміністративно-правового забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні;

- *науково-дослідній роботі* – для поглибленого вивчення різних аспектів адміністративно-правового регулювання забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні;

- *навчальному процесі* – в юридичних та й інших вищих навчальних закладах під час вивчення навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Екологічне право», «Конституційне право», при написанні монографій, наукових статей, навчальних посібників, підручників, розробці навчально-методичних матеріалів, під час викладання лекцій і проведення практичних і семінарських занять для студентів.

Повнота викладення матеріалів дисертації у наукових працях, опублікованих автором. Основні положення та результати дисертації були відображені у 7 публікаціях. Серед них: 4 наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації, 2 наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації та 1 наукова праця, яка додатково відображає наукові результати дисертації.

Відповідність чинним вимогам щодо оформлення дисертації. Анотація, структура та обсяг дисертації відповідають установленим вимогам. Дослідження Запольського Дениса Євгеновича на тему «Адміністративно-правове забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні» є завершеною працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання, яке є цінним для розвитку сучасної юридичної науки. Науковий рівень дисертації відповідає вимогам, які визначені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти

(наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана правильною українською мовою у відповідності до норм правопису, а характер викладу матеріалу відповідає науковому стилю.

Рекомендація дисертації до подання у разову спеціалізовану вчену раду. Результати дисертації апробовано на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права від 20 січня 2025 року (Протокол № 5). За результатами засідання кафедри ухвалено рішення про надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Запольському Денису Євгеновичу на тему «Адміністративно-правове забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні».

Головуюча на засіданні,
завідувачка кафедри адміністративного,
фінансового та інформаційного права
ДВНЗ «УжНУ», д.ю.н., проф.

Тетяна КАРАБІН

Підпис Тетяни КАРАБІН засвідчую:

Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК